

CZYSTA WISŁOKA

Rok
założenia
1990

BIULETYN INFORMACYJNY NR 1/2013 (113)

- także na stronie:

www.wisloka.tarnow.pl

Stan jednolitych części wód w zlewni Wisłoki w 2012 roku

według badań monitoringowych

Tarnów, kwiecień 2013

SPIS TREŚCI:

I. Monitoring wód w zlewni Wisłoki w roku 2012

- 1. Warunki hydrometeorologiczne w roku 2012*
- 2. Sieć monitoringu wód w zlewni Wisłoki w roku 2012*

II. Ocena jakości wód zlewni rzeki Wisłoki w roku 2012

- 1. Klasyfikacja jednolitych części wód*
- 2. Ocena stanu/potencjału ekologicznego w jednolitych częściach wód*
- 3. Ocena stanu chemicznego*
- 4. Ocena stanu wód*
- 5. Ocena spełniania wymagań określonych dla wód w obszarach chronionych*
 - A. Jakość wód według wymagań jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia*
 - B. Jakość wód w obszarach ochrony siedlisk i gatunków oraz według wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych.*
 - C. Ocena zagrożenia wód eutrofizacją ze źródeł komunalnych*

- 6. Ocena stanu jednolitych części wód w zlewni Wisłoki*

III. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Literatura

I. Monitoring wód w zlewni Wisłoki w 2012 roku

1. Warunki hydrometeorologiczne w roku 2012

Rok 2012 był drugim z kolei rokiem sklasyfikowanym przez IMGW jako bardzo ciepły na obszarach wyżynnych i ciepły na obszarach nizinnych, o sumach opadów niższych od średnich z wielolecia. Dodatkowym czynnikiem pogarszającym warunki hydrologiczne w rzekach regionu był spadek zwierciadła wód podziemnych, co przekładało się na wydajność źródeł niższą od średniej z wielolecia i ograniczenie możliwości zasilania wód powierzchniowych z wód podziemnych.

Za wyjątkiem lutego i grudnia, sklasyfikowanych jako ekstremalnie i bardzo chłodne, większość miesięcy w roku było bardzo lub ekstremalnie ciepłych, w których średnie temperatury miesięczne były wyższe od średnich z wielolecia. W marcu i październiku temperatury powietrza osiągały wartości odpowiadające średnim miesięcznym z wielolecia. Okres wiosny był okresem anomalnie ciepłym, zaś lato i jesień ekstremalnie ciepłym. W maju, czerwcu i październiku, w Tarnowie notowano absolutne maksima temperatur w skali kraju, wynoszące odpowiednio: 30,8°C, 35,7°C i 24,4°C, natomiast w październiku w Krośnie zanotowano maksymalne usłonecznienie. Zima była okresem bardzo chłodnym, z notowanymi w lutym temperaturami niższymi od średniej z wielolecia

W skali roku opady kształtowały się na poziomie 80-90% normy z wielolecia, jedynie w obszarze źródłiskowym Wisłoki wysokość opadów była równa normie z wielolecia. Bliskie normie opady notowano w czerwcu na granicy województw małopolskiego i podkarpackiego. W styczniu i październiku opady osiągnęły 130-190% normy z wielolecia, zaś w marcu jedynie 20-30%. w pozostałych miesiącach wielkość opadów była zdecydowanie niższa od średnich miesięcznych z wielolecia i osiągała 50- 90% normy.

Powyższe warunki nie spowodowały istotnych zmian w naturalnym reżimie hydrologicznym regionu, cechującym się dwiema falami wezbrań i spływów powierzchniowych: wiosennych – roztopowych i jesiennych – opadowych, miały one natomiast istotny wpływ na stany i wielkość przepływów wód w rzekach.

Po okresie zimowego zlodzenia rzek i wiosennych wezbrań roztopowych, stany wód w okresie roku podlegały wahaniom od niskich do średnich. Zważywszy na fakt, że już w drugiej połowie roku 2011 notowano niskie stany wód, warunki meteorologiczne roku 2012 nie sprzyjały poprawie warunków hydrologicznych w rzekach.

Warunki hydrometeorologiczne takie jak: temperatury powietrza, wielkość opadów, zjawiska lodowe występujące na rzekach i stany wód mają bezpośredni wpływ na jakość wód. Ich wynikiem są m.in. szybko powstające zmętnienia w wodach rzek górskich i terenu pogórza oraz towarzyszące im wzrosty stężeń w wodach związków organicznych oraz azotu organicznego.

Wyniki badań, które wskazywały na wyraźny wpływ warunków odbiegających od normalnych na wysokość stężeń zanieczyszczeń, zostały wykluczone z oceny. Wykluczenia dotyczą przede wszystkim zawiesin ogólnych, ogólnego węgla organicznego oraz wskaźników mikrobiologicznych. W ocenie nie uwzględniono także wyników badań ichtiofauny, wykonanych przez Instytut Rybactwa Śródlądowego, ze względu na trwający obecnie okres wdrażania i weryfikacji metodyki badań i oceny.

2. Sieć monitoringu wód w zlewni Wisłoki w roku 2012

W roku 2012 w zlewni Wisłoki funkcjonowały 3 rodzaje sieci monitoringu jednolitych części wód:

- **monitoring diagnostyczny** służący pozyskaniu spójnego całościowego obrazu stanu wód na obszarze zlewni,
- **monitoring operacyjny** prowadzony w jednolitych częściach wód zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu wód i służący kontroli zmian ich stanu, uzupełniony o monitoring stanu chemicznego w wybranych częściach wód,
- **monitoring obszarów chronionych** służący ocenie stopnia spełniania wymagań określonych dla jednolitych części wód w zależności od ich przeznaczenia oraz osiągania przez nie celów środowiskowych.

Badania w ramach monitoringu obszarów chronionych prowadzi się powyżej lub wewnątrz jednolitej części wód dla której ustanowiono monitoring.

Dla każdego rodzaju monitoringu określono odrębny zakres i częstotliwość badań w punktach pomiarowo-kontrolnych.

W 2012 roku sieć monitoringu wód zlewni Wisłoki tworzyło 16 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na 6 ciekach w 14 jednolitych częściach wód.

Wykaz punktów badawczych wraz z określeniem rodzaju monitoringu prowadzonego w poszczególnych punktach zawiera tabela nr 1, natomiast lokalizację punktów przedstawiono graficznie na mapach.

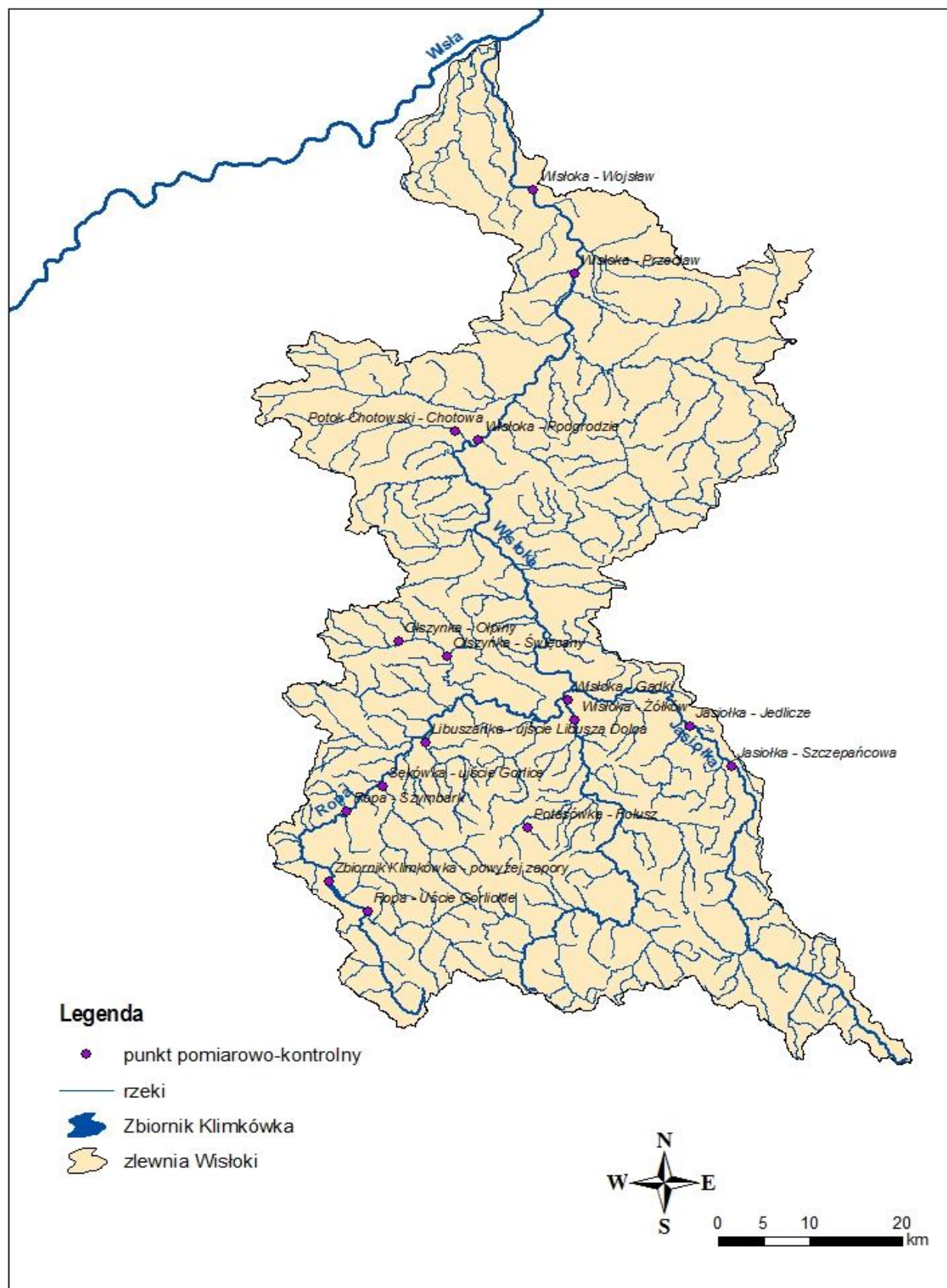
Tabela nr 1. Sieć monitoringu wód powierzchniowych w zlewni Wisłoki w roku 2012,

Lp	Nazwa jcw	Kod jcw	Nazwa ppk	Kod ppk	km ppk	Rodzaj monitoringu
1.	Kłopotnica	PLRW200012218189	Potasówka - Folusz	PL01S1601_3266	1,1	MOPI
2.	Wisłoka od Ryja do Dębownicy	PLRW200014218199	Wisłoka - Żółków	PL01S1601_1887	108,6	MOPI
3.	Wisłoka od Dębownicy do Ropy	PLRW200014218199	Wisłoka - Gądk	PL01S1601_1888	105,5	MO
4.	Ropa do Zb. Klimkówka	PLRW200012218219	Ropa - Uście Gorlickie	PL01S1501_1863	63,1	MO, MOEU, MONA, MORY MOPI
5.	Zbiornik Klimkówka	PLRW20000218239	Zbiornik Klimkówka - powyżej zapory	PL01S1501_1871		MD, MOZW, MOEU, MONA
6.	Ropa od Zb. Klimkówka do Sitniczanki	PLRW2000142182779	Ropa - Szymbark	PL01S1501_1868	40,5	MOPI
7.	Sękówka	PLRW200012218269	Sękówka - ujście Gorlice	PL01S1501_3236	0,6	MO, MOEU, MONA, MORY
8.	Libuszanka	PLRW2000122182769	Libuszanka - ujście Libusza Dolna	PL01S1501_3237	1,7	MO, MOEU, MONA, MORY
9.	Olszynka	PLRW2000122182899	Olszynka - Olpiny	PL01S1501_2183	10,2	MORW, MOEU
10.	Olszynka	PLRW2000122182899	Olszynka - Święcany	PL01S1601_1892	9,3	MD, MO, MOEU, MONA, MORY
11.	Jasiołka od Panny do Chlebianki	PLRW2000142184599	Jasiołka - Szczepańcowa	PL01S1601_2221	28,5	MO, MOEU, MONA, MORY, MOPI
12.	Jasiołka od Panny do Chlebianki	PLRW2000142184599	Jasiołka - Jedlicze	PL01S1601_1894	17,6	MO
13.	Potok Chotowski	PLRW20006218729	Potok Chotowski - Chotowa	PL01S1601_2233	1,6	MD, MO, MOEU, MONA, MORY, MORE
14.	Wisłoka od Pot. Chotowskiego do Rzeki	PLRW200019218771	Wisłoka - Podgrodzie	PL01S1601_1890	61,7	MOPI
15.	Wisłoka od Rzeki do Potoku Kielkowskiego	PLRW20001921895	Wisłoka - Przecław	PL01S1601_1901	36,4	MO
16.	Wisłoka od Pot. Kielkowskiego do ujścia	PLRW20001921899	Wisłoka - Wojsław	PL01S1601_1902	21,5	MOPI

Objaśnienia :

MD – monitoring diagnostyczny, MO – monitoring operacyjny, MOEU – monitoring zagrożenia wód eutrofizacją ze źródeł komunalnych, MONA – monitoring obszarów Natura 2000, MOPI – monitoring przydatności wód dla zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, MORE – monitoring przydatności wód dla celów rekreacyjnych, MORY – monitoring przydatności wód dla bytowania ryb, P – monitoring stanu chemicznego

Mapa. Sieć monitoringu wód powierzchniowych w zlewni Wisłoki w 2012 roku

II. Ocena jakości wód zlewni rzeki Wisłoki w roku 2012

1. Klasyfikacja jednolitych części wód

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 258/2011, poz. 1549).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji (Dz. U. Nr 257/2011 poz.1545).

Przeprowadzenie klasyfikacji stanu lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu jednolitych części wód wymaga stosowania obydwu rozporządzeń, ze względu ich uzupełniające się zapisy.

Rozporządzenie w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego określa:

- elementy jakości dla klasyfikacji stanu i potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych,
- definicje klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych,
- typy wód powierzchniowych z podziałem na kategorie wód.

Z kolei Rozporządzenie w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych określa:

- wartości graniczne wskaźników jakości wód, wchodzących w skład elementów biologicznych, fizykochemicznych, substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz standardy jakości stanu chemicznego,
- sposób klasyfikacji wskaźników jakości wód oraz jednolitych części wód powierzchniowych,
- sposób interpretacji wyników badań wskaźników jakości wód,
- sposób oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych, w tym wód w obszarach chronionych,
- sposób prezentacji wyników klasyfikacji.

Ocena wód w obszarach chronionych wymaga również stosowania rozporządzeń określających wymagania dodatkowe:

- dla wód wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia,

- dla wód będących środowiskiem bytowania ryb w warunkach naturalnych,
- dla wód w kąpieliskach.

Klasyfikacji dokonuje się w punktach pomiarowo-kontrolnych i w jednolitych częściach wód.

Dokonanie klasyfikacji poszczególnych elementów musi zostać poprzedzone:

- oceną wiarygodności uzyskanych wyników badań i pomiarów,
- analizą porównawczą poszczególnych wartości stężeń z wartościami uzyskiwanymi we wcześniejszych okresach badawczych.

2. Ocena stanu/potencjału ekologicznego jednolitych części wód

Elementami jakości dla klasyfikacji stanu wód są: elementy biologiczne, hydromorfologiczne, fizykochemiczne i chemiczne.

Stan lub potencjał ekologiczny jest wynikiem klasyfikacji elementów biologicznych oraz wspierających je elementów hydromorfologicznych i fizykochemicznych łącznie z zanieczyszczeniami syntetycznymi i niesyntetycznymi.

Wynikiem klasyfikacji *elementów biologicznych* jest przypisanie im jednej z 5 klas, stanowiących określenie stanu lub potencjału tych elementów.

W roku 2012 do grupy elementów biologicznych włączono makrobezkręgowce bentosowe, jako trzeci obok fitobentosu i makrofitów wskaźnik klasyfikacyjny, stąd też klasyfikacja jednolitych części wód, w której wskaźnik ten badano może różnić się od klasyfikacji w latach poprzednich.

Elementy hydromorfologiczne obejmują m.in. ciągłość jednolitej części wód, strukturę i podłoże koryta, głębokość cieku, strukturę strefy nadbrzeżnej, zmiany stanów wód.

Rozporządzenie w sprawie sposobu klasyfikacji jednolitych części wód dla *elementów hydromorfologicznych* ustala następujące zasady klasyfikacji:

- naturalnym jednolitym częściom wód nadaje się **klasę I**,
- sztucznym lub silnie zmienionym jednolitym częściom wód takim jak zbiorniki zaporowe, kanały i jeziora będące drogami wodnymi, cieki pod wpływem oddziaływania zapór, elektrowni, w których zmiany dotyczą jedynie zaburzeń przepływów nadaje się **klasę I**,
- pozostałym sztucznym i silnie zmienionym częściom wód nadaje się **klasę II**.

W roku 2012 duży nacisk położono na ciągłość jednolitych części wód, w szczególności jcw o dużym znaczeniu dla migracji ryb. Obok kryteriów wymienionych powyżej jako dodatkowy element oceny wprowadzono istnienie w jcw urządzeń umożliwiających swobodne przemieszczanie się ryb w korytach cieków. Jeśli w jcw istnieją takie urządzenia jest ona klasyfikowana w klasie I.

Elementy fizykochemiczne obejmują grupy wskaźników charakteryzujących; stan fizyczny, warunki tlenowe i zanieczyszczenia organiczne, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne oraz specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne. W wyniku klasyfikacji elementom tym przypisuje się jedną z 2 klas:

- klasę I określającą stan bardzo dobry,
- klasę II stan dobry,
- jeśli stężenia badanych wskaźników przekraczają wartości dopuszczalne dla klasy II stan wód klasyfikuje się jako „**poniżej stanu dobrego**” (PSD) lub „**poniżej potencjału dobrego**” (PPD).

Dla grupy specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych ustalono jeden zakres wartości dopuszczalnych dla stanu bardzo dobrego i dobrego, wprowadzając zróżnicowane definicje tych stanów:

- stan bardzo dobry oznacza stan, w którym stężenia zanieczyszczeń syntetycznych są bliskie zeru lub poniżej granicy wykrywalności, natomiast stężenia zanieczyszczeń niesyntetycznych odpowiadają warunkom niezakłóconym,
- stan dobry oznacza stan, w którym stężenia zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych nie przekraczają poziomów ustalonych dla nich w rozporządzeniu,

Zgodnie z art.4.1c Ramowej Dyrektywy Wodnej celem środowiskowym dla wszystkich jednolitych części wód jest osiągnięcie do roku 2015 dobrego stanu/potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego, a dla obszarów chronionych dodatkowo osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami dla tych obszarów ustanowionych. Ponieważ jest to warunek łączny, ocena stanu/potencjału ekologicznego wód w obszarach chronionych jest wynikiem klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i oceny spełniania wymagań dodatkowych.

Obszarami chronionymi w rozumieniu Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz ustawy Prawo wodne są:

- jednolite części wód wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,
- obszary przeznaczone do ochrony gatunków wodnych o znaczeniu ekonomicznym,
- części wód przeznaczone do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych,
- obszary przeznaczone do ochrony siedlisk i gatunków, w tym wyznaczone w ramach sieci Natura 2000,
- obszary wrażliwe na substancje biogenne pochodzące ze źródeł rolniczych lub komunalnych.

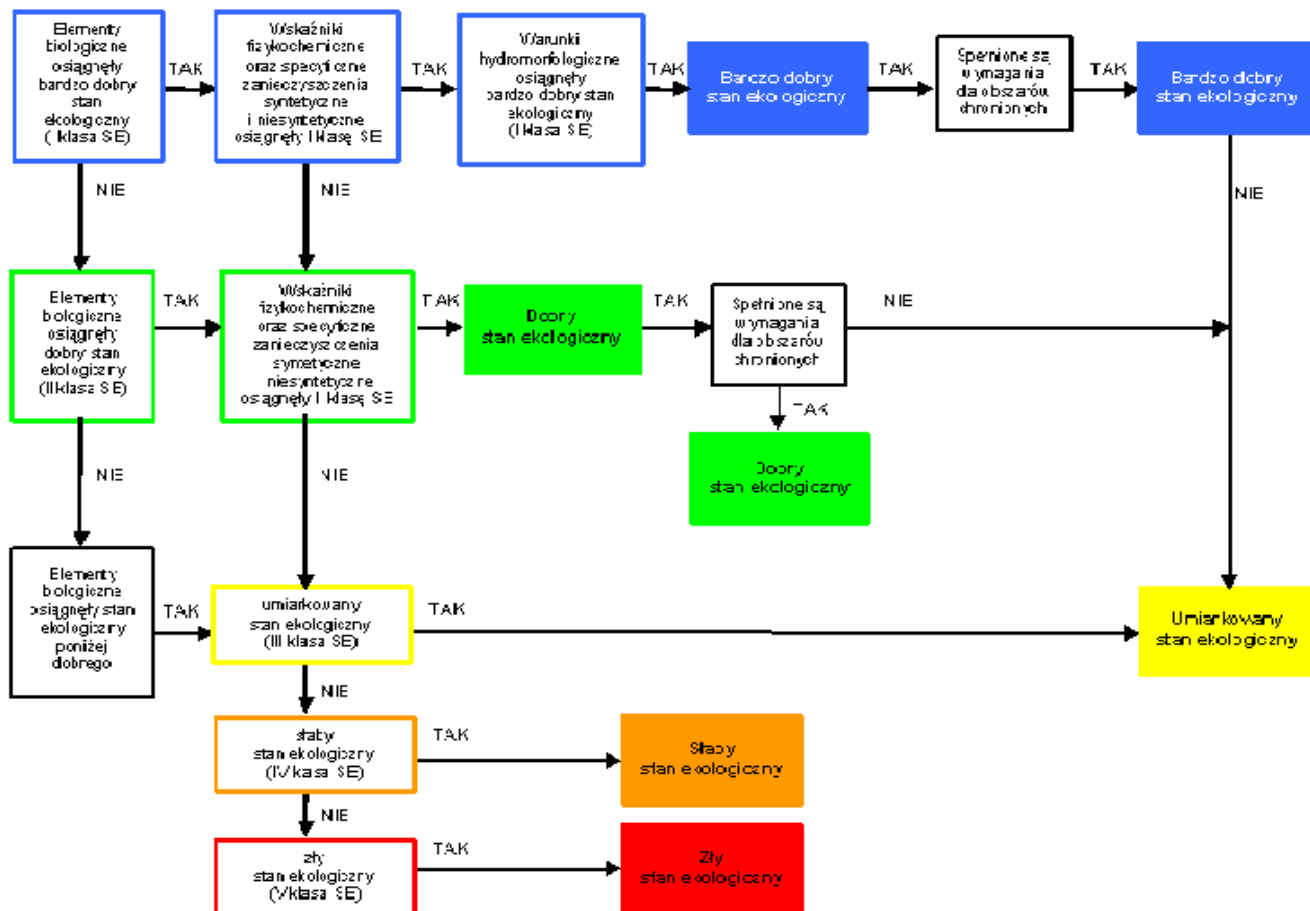
Zgodnie z Planami gospodarowania wodami w dorzeczu obowiązujących od roku 2010:

- w Polsce nie wyznaczono wód przeznaczonych do ochrony gatunków wodnych o znaczeniu ekonomicznym,
- wszystkie jednolite części wód wyznaczono jako obszary wrażliwe na substancje biogenne pochodzące ze źródeł komunalnych (zagrożone eutrofizacją ze źródeł komunalnych) ,
- w dorzeczu Górnej Wisły nie wyznaczono obszarów wrażliwych na substancje biogenne ze źródeł rolniczych.

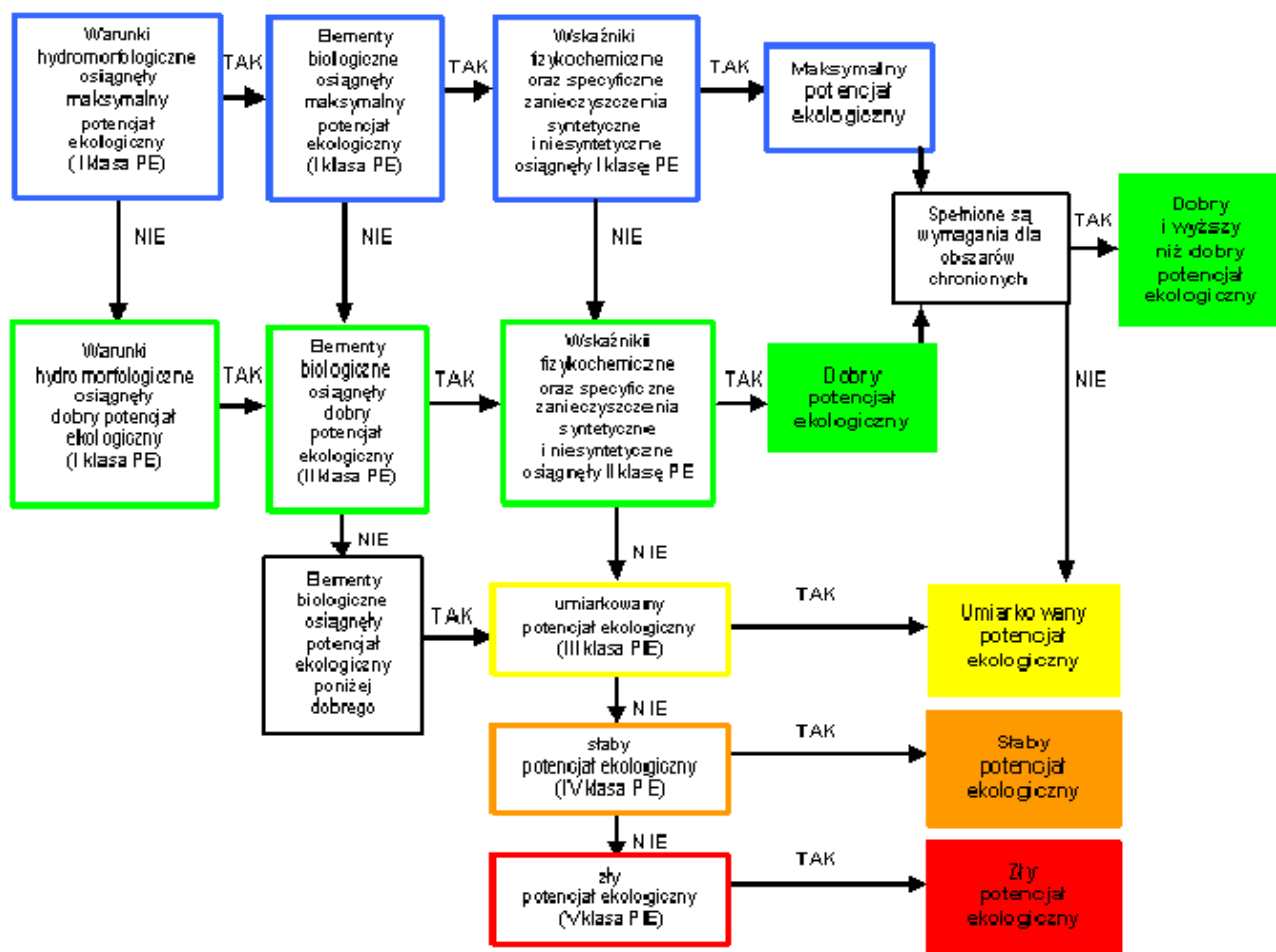
W związku z powyższym, do roku 2015 wszystkie jednolite części wód w zlewni Wisłoki są zaliczane do obszarów chronionych jako obszary wrażliwe na substancje biogenne pochodzące ze źródeł komunalnych, zatem, ocena stanu/potencjału ekologicznego wód w obszarach chronionych jest wynikiem klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i oceny spełniania wymagań dodatkowych.

Kolejne kroki klasyfikacji stanu ekologicznego i potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych przedstawiają schematy blokowe.

Rysunek 1. Schemat blokowy klasyfikacji stanu ekologicznego w obszarach chronionych

Rysunek 2. Schemat blokowy klasyfikacji potencjału ekologicznego w obszarach chronionych

W ocenie stanu/potencjału ekologicznego wykorzystywane są wszystkie dostępne wyniki dla danej jednolitej części wód. Oznacza to, że jeśli w jednolitej części wód ustanowiono więcej niż 1 punkt pomiarowo-kontrolny, to do obliczenia wartości stężeń poszczególnych wskaźników przyjmujemy łącznie wyniki ze wszystkich punktów traktując je jak jeden zbiór danych.

3. Ocena stanu chemicznego

Stan chemiczny wód powierzchniowych określają stężenia substancji priorytetowych i innych substancji zanieczyszczających stanowiących zagrożenie dla środowiska wodnego.

Normy środowiskowe tych zanieczyszczeń dla poszczególnych kategorii wód (rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych), ustalone w Dyrektywie 2008/105 i przetransponowane do rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji jednolitych części wód, zostały określone dla stężeń średniorocznych i maksymalnych. Dopuszczalny poziom stężeń średniorocznych chroni wody przed zanieczyszczeniami długotrwałymi, natomiast poziom

stężeń maksymalnych przed zanieczyszczeniami krótkotrwałymi.

Metodyka oceny stanu chemicznego wymaga, aby dla wszystkich substancji spełnione były równocześnie dwa warunki, a co za tym idzie o **dobrym stanie chemicznym** możemy mówić wyłącznie wtedy, kiedy stwierdzone stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają stężeń średniorocznych określanych przez średnią arytmetyczną oraz stężeń maksymalnych wyrażanych jako 90-percentyl obliczany z uzyskanych wyników. Jednolita część wód osiąga dobry stan chemiczny jeżeli stężenia średnioroczne i maksymalne nie są przekraczane w żadnym z punktów pomiarowych. Wymogi te dotyczą zarówno jednolitych części wód w obszarach chronionych jak i poza nimi.

4. Ocena stanu wód

Stan wód jest wypadkową stanu lub potencjału ekologicznego i chemicznego, a określa go gorszy ze stanów. Sposób określania stanu wód przedstawia tabela.

		Stan chemiczny	
		dobry	Poniżej dobrego
Stan / potencjał ekologiczny	Bardzo dobry stan ekologiczny	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Dobry stan ekologiczny	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Umiarkowany stan ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Słaby stan ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Zły stan ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód

Zgodnie z przepisami klasyfikacji stanu lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód dokonuje się:

- w punkcie pomiarowo-kontrolnym,
- w jednolitej części wód.

W przypadku kiedy jeden z elementów składowych oceny stanu: stan/ potencjał ekologiczny lub stan chemiczny zostanie sklasyfikowany jako niższy niż dobry albo nie są spełnione dodatkowe wymagania dla obszarów chronionych, stan wód określa się jako zły.

Procedurę tę stosuje się również w przypadku, kiedy brak klasyfikacji jednego z elementów składowych oceny stanu wód, a element klasyfikowany osiągnął stan niższy niż dobry lub nie zostały spełnione dodatkowe wymagania dla obszarów chronionych.

5. Ocena spełniania wymagań dodatkowych dla obszarów chronionych

A. Jakość wód Wisłoki według wymagań jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204/2002 poz.1728).

Rozporządzenie ustala kategorie jakości wód w zależności od stopnia ich zanieczyszczenia i związanych z nim procesów uzdatniania jakim zanieczyszczone wody muszą być poddane w celu uzyskania wody przeznaczonej do spożycia. W rozporządzeniu określono wartości zalecane i dopuszczalne dla wskaźników fizycznych, chemicznych oraz bakteriologicznych i w zależności od wartości granicznych wskaźników jakości wody ustalono trzy kategorie:

- 1) **kategoria A1** - woda wymagająca prostego uzdatniania fizycznego, w szczególności filtracji oraz dezynfekcji;
- 2) **kategoria A2** - woda wymagająca typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania wstępnego, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji, dezynfekcji (chlorowania końcowego);
- 3) **kategoria A3** - woda wymagająca wysokosprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji, adsorpcji na węglu aktywnym, dezynfekcji (ozonowania, chlorowania końcowego).

Zgodnie z art.50 ust.5 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne, wody powierzchniowe, które nie spełniają wymagań określonych w cytowanym na wstępie rozporządzeniu, nie mogą być wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Przy klasyfikacji nie uwzględnia się przekroczeń wartości granicznych wskaźników, jeżeli są one skutkiem powodzi lub innych klęsk żywiołowych albo wyjątkowych warunków pogodowych, takich jak intensywne opady atmosferyczne, intensywne topnienie śniegu albo wysokie temperatury powietrza.

Zgodnie z powyższym zapisem w ocenie wód odcinka ujściowego Wisłoki nie uwzględniono

stężeń manganu, które w wyniku panujących w roku 2012 warunków hydrometeorologicznych przyjmowały wartości przekraczające dopuszczalne dla kategorii A2. Jest to tym bardziej uzasadnione, że na tym obszarze mangan jest zanieczyszczeniem pochodzenia geogenicznego.

W roku 2012 oceny jakości wód ujmowanych do celów zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia w oparciu o wartości dopuszczalne określone w cytowanym wyżej rozporządzeniu, dokonano w punktach zlokalizowanych na Wisłoce, Ropie, Jasiołce i Kłopotnicy, które dostarczają wody w ilości powyżej 100 m³/dobę.

Ocena ta przedstawiała się następująco:

- nie stwierdzono wód kategorii A1,
- wody kategorii A2 stwierdzono w 2 jcw – Kłopotnicy i Ropie poniżej Zbiornika Klimkówka,
- 4 jednolite części wód odpowiadały kategorii A3,
- nie stwierdzono wód poza kategoriami A1, A2 i A3.

W większości badanych punktów o ocenie wód zadecydowały zanieczyszczenia bakteriologiczne tj. ilość bakterii grupy coli typu kałowego i ogólna ilość tych bakterii.

W punktach powyżej ujęć dla Dębicy i Mielca na Wisłoce o klasyfikacji decydowały również zanieczyszczenie fizykochemiczne.

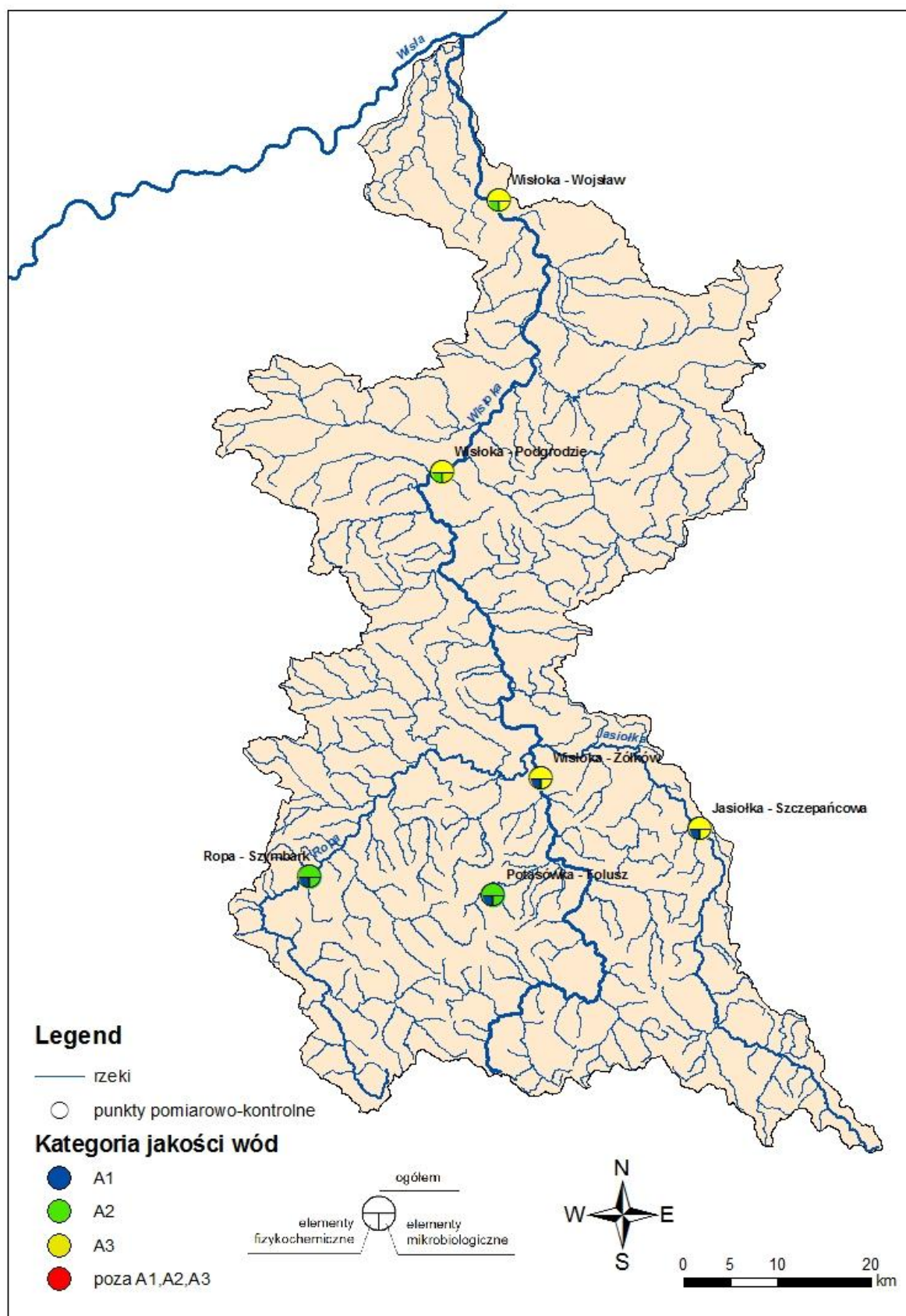
Wyniki oceny wraz ze wskaźnikami decydującymi o klasyfikacji wód powyżej ujęć wody zestawiono w tabeli nr 2 i zaprezentowano na mapie.

Tabela nr 2 Ocena jakości wód zlewni Wisłoki wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia
w punktach monitorowanych w 2012 roku
(wg rozporządzenia MŚ z dnia 27.11.2002r. – Dz.U.2002.204.1728)

Lp	Nazwa jcw	Kod ocenianej jcw	Kod punktu pomiarowo-kontrolnego	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Kategoria wg wskaźników fizyko-chemicznych	Wskaźniki decydujące o kategorii gorszej niż A1 w grupie wskaźników fizykochemicznych	Kategoria wg wskaźników mikrobiologicznych	Wskaźniki decydujące o kategorii w grupie wskaźników mikrobiologicznych	Kategoria ujmowanych wód
1.	Kłopotnica	PLRW200012218189	PL01S1601_3266	Potasówka - Folusz	A1	-	A2	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego, paciorkowce kałowe	A2
2.	Wisłoka od Dębownicy do Ropy	PLRW200014218199	PL01S1601_1887	Wisłoka - Żółków	A1	-	A3	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego	A3
3.	Jasiołka od Panny do Chlebianki	PLRW2000142184599	PL01S1601_2221	Jasiołka - Szczepańcowa	A1	-	A3	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego, paciorkowce kałowe	A3
4.	Ropa od Zb. Klimkówka do Sitniczanki	PLRW2000142182779	PL01S1501_1868	Ropa - Szymbark	A1	-	A2	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego, paciorkowce kałowe	A2
5	Wisłoka od Pot. Chotowskiego do Rzeki	PLRW200019218771	PL01S1601_1890	Wisłoka - Podgródzie	A2	barwa, zawiesina ogólna, % nasycenia tlenem, BZT ₅ , OWO, azot Kjeldahla, fenole, mangan	A3	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego	A3
6	Wisłoka od Pot. Kielkowskiego do ujścia	PLRW20001921899	PL01S1601_1902	Wisłoka - Wojśław	A2	zapach, barwa, zawiesina ogólna, OWO, fenole	A3	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego	A3

Źródło danych: Państwowy monitoring środowiska

Mapa. Ocena jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia

B. Jakość wód w obszarach ochrony siedlisk i gatunków oraz według wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. Nr 257/2011 poz.1545).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. Nr 176/2002, poz. 1455).

Podstawą oceny stanu jednolitych części wód w obszarach ochrony siedlisk i gatunków, w tym głównie włączonych do sieci Natura 2000, jest stwierdzenie czy wody osiągnęły dobry stan lub potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Dla obszarów tych nie określono innych dodatkowych wymagań, jeśli zatem wody nie osiągnęły stanu dobrego, uznaje się, że nie spełniają one wymagań dla obszarów chronionych i nie osiągnęły celów środowiskowych. Wody takie klasyfikuje się jako wody klasy III tj, w stanie umiarkowanym.

W zlewni Wisłoki dokonano oceny 20 jednolitych części wód stanowiących obszary ochrony siedlisk i gatunków. Spośród nich 40,0% nie spełniało wymagań, były to:

- Libuszanka,
- Ropa od Sitniczanki do ujścia,
- Jasiołka od Panny do Chlebianki,
- Jasiołka od Chlebianki do ujścia,
- Wisłoka od Ropy do Potoku Chotowskiego,
- Potok Chotowski,
- Grabinka.

Jak wspomniano wcześniej, w Polsce nie wyznaczono wód dla ochrony zwierząt wodnych o znaczeniu ekonomicznym, wobec czego badania i oceny przydatności wód dla bytowania ryb w warunkach naturalnych wykonuje się dla wód w obszarach ochrony siedlisk i gatunków, w których przedmiotem ochrony są ryby.

Podstawę oceny stanowi metodyka określona w *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe*

będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych.

Oceny wykonywane są w oparciu o wskaźniki obligatoryjne w całej Unii Europejskiej. Z badań i ocen wyłączone zostały azotyny jako zanieczyszczenie przemijające, krótkotrwałe, które do roku 2011 były przeważającą przyczyną złej oceny wód, co pozwoliło urealnić obecne oceny.

Wynikiem końcowym jest stwierdzenie czy woda spełnia wymagania dla bytowania ryb i osiąga dobry stan lub potencjał ekologiczny. Nie stosuje się podziału na wody ryb łososiowatych i karpionowatych. Jeśli warunki te nie są spełnione, jednolitą część wód klasyfikuje się jako będącą w stanie umiarkowanym (klasa III).

Ocenę wód w zakresie przydatności dla bytowania ryb wykonano dla 11 jednolitych części. Ocena wód wykazała, że wymogów dla bytowania ryb w warunkach naturalnych nie spełniają Olszynka i Grabinka. Pozostałe oceniane jcw spełniają wymagania.

C. Ocena stopnia zagrożenia eutrofizacją ze źródeł komunalnych

Ochrona wód przed eutrofizacją ma na celu zapobieżenie, zmniejszenie lub eliminację negatywnych następstw działań człowieka na faunę i florę, ziemię, wodę, powietrze i klimat, krajobraz oraz miejsca szczególnego zainteresowania, a także na zdrowie i jakość życia ludności. Ocena eutrofizacji zawiera się w ocenie stanu ekologicznego wód, ponieważ zwiększona dostawa związków biogennych i wzrost ich stężenia w wodach wywiera wpływ na stan elementów biologicznych i fizykochemicznych, co może skutkować nieosiągnięciem dobrego stanu ekologicznego wód. Przyczyną eutrofizacji jest dopływ do wód związków biogennych:

- ze źródeł rolniczych (spływy powierzchniowe, nawożenie),
- ze źródeł komunalnych (zrzuty ścieków komunalnych).

Jak wspomniano wcześniej, na obszarze zlewni Wisłoki, tak jak w całym dorzeczu Górnej Wisły nie stwierdzono zagrożenia eutrofizacją ze źródeł rolniczych, natomiast wszystkie jednolite części wód uznane są za zagrożone eutrofizacją ze źródeł komunalnych.

Zakres wskaźników przyjętych do oceny obejmuje:

- elementy biologiczne (fitobentos),
- elementy fizykochemiczne (tlen rozpuszczony, BZT₅, ogólny węgiel organiczny, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor ogólny).

Jako wartości graniczne przyjęto granicę między stanem dobrym a umiarkowanym, a podstawą klasyfikacji są stężenia średnioroczne.

Ocenę stopnia zagrożenia eutrofizacją wód zlewni Wisłoki przeprowadzono w 25 jednolitych częściach. Eutrofizację stwierdzono w 10 z nich: Libuszancka, Olszynka, Ropa poniżej ujścia Sitniczanki, Jasiołaka od Panny do Chlebianki, Jasiołka od Chlebianki do ujścia, Wisłoka od Ropy do Potoku Chotowskiego, Potok Chotowski, Grabinka, Dopływ z Wiktorca, Rzeka, Brzeźnica od Dopływu z Łączek Kucharskich do ujścia.

Wyniki oceny spełniania wymagań dla obszarów chronionych tabela nr 4.

6. Ocena stanu jednolitych części wód w zlewni Wisłoki

Klasyfikację stanu jednolitych części wód w zlewni Wisłoki wykonano w oparciu o wyniki badań monitoringowych uzyskane w roku 2012 w punktach pomiarowych sieci wojewódzkich i udostępnione przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska w Rzeszowie i Krakowie.

Klasyfikacja obejmuje:

- określenie klas dla poszczególnych wskaźników i grup wskaźników,
- określenie stanu elementów biologicznych, fizykochemicznych, stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego w poszczególnych punktach pomiarowo-kontrolnych,
- określenie stanu elementów biologicznych, fizykochemicznych, stanu lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód w jednolitych częściach wód.

Wykonane oceny objęły:

- stan ekologiczny w 12 punktach pomiarowo- kontrolnych i w 12 jcw,
- potencjał ekologiczny w 11 punktach pomiarowo- kontrolnych i w 13 jcw,
- stan chemiczny w 14 jcw,
- ocenę spełniania wymagań dodatkowych dla obszarów chronionych w 25 jcw,
- stan wód w 20 jcw.

Zgodnie z zasadą przyjętą w klasyfikacji wód przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, w roku 2012 do oceny stanu wód przyjęto wyniki z okresu 2010-2012.

Ponieważ badania prowadzone są w ustalonych cyklach 3- lub 6-letnich, wyniki uzyskane w danym roku badawczym obowiązują do czasu uzyskania wyników nowych, bardziej aktualnych.

Przyjęcie tej zasady pozwala na bardziej spójną i kompleksową ocenę wód na obszarach zlewni, regionu wodnego czy dorzecza.

W wyniku przeprowadzonej klasyfikacji stwierdzono, że:

- ❖ **8,0% jednolitych części wód (2 jcw) osiągnęło bardzo dobry stan ekologiczny**, bardzo dobry stan ekologiczny stwierdzono w 4 punktach pomiarowych,
- ❖ **48% (12 jcw) osiągnęło dobry stan lub potencjał ekologiczny**, dobry stan lub potencjał stwierdzono w 11 punktach pomiarowych,
- ❖ w 36,0% jednolitych częściach wód stwierdzono stan lub potencjał umiarkowany (w 10 punktach pomiarowych)
- ❖ w 8,0% (2 jcw) stwierdzono stan/potencjał słaby (2 ppk)
- ❖ **nie stwierdzono wód o złym stanie lub potencjale ekologicznym**,
- ❖ **dla 10 obszarów chronionych nie zostały spełnione dodatkowe wymagania**,
- ❖ większość jcw (12 z 14 badanych) osiągnęło dobry stan chemiczny, tylko w jcw Jasiołka od Panny do Chlebianki w punkcie Jedlicze oraz Wisłoka od Dębownicy do Ropy w punkcie Gądky, stwierdzono stan zły ze względu na przekroczenia stężeń średniorocznych wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych - sumy benzo(g,h,i)peryleny i indeno(1,2,3-cd)pirenu,
- ❖ **7 jednolitych części wód spośród ocenianych 20 tj. Wisłoka do Rzeszówki, Krempna, Zbiornik Klimkówka, Ropa od Zb. Klimkówka do Sitniczanki, Sękówka, Wisłoka od Rzeki do Potoku Kielkowskiego oraz Wisłoka od Potoku Kielkowskiego do ujścia- osiągnęły dobry stan wód**, pozostałe jcw w zlewni Wisłoki w roku 2012 były w stanie złym.

Dodatkowe wymagania nie zostały spełnione:

- w 8 obszarach ochrony siedlisk i gatunków należących do sieci Natura 2000, w tym wód do bytowania ryb,
- w 10 obszarach zagrożonych eutrofizacją ze źródeł komunalnych.

Oceny w punktach pomiarowo-kontrolnych i w jednolitych częściach wód przedstawiono w tabelach nr 3 i 4 oraz na mapach.

Stan jednolitych części wód w zlewni Wisłoki roku 2012

Tabela nr 3. Klasyfikacja stanu ekologicznego w punktach pomiarowo – kontrolnych w roku 2012

Lp	Nazwa jcw,	Kod jcw	Kod ppk	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Typ abiotyczny	Silnie zmieniona lub sztuczna jcw (T/N)	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN WÓD
1	Wisłoka do Rzeszówki	PLRW2000122181334	PL01S1601_1885	Wisłoka - Świątkowa	12	N	II	I	II	DOBRY	DOBRY	DOBRY
2	Kłopotnica	PLRW200012218189	PL01S1601_3266	Potasówka - Folusz	12	N	I	I	I	BARDZO DOBRY		
3	Wisłoka od Ryja do Dębownicy	PLRW2000142181959	PL01S1601_1887	Wisłoka - Żółków	14	N	II	I	I	DOBRY		
		PLRW200014218199										
4	Wisłoka od Dębownicy do Ropy	PLRW200014218199	PL01S1601_1888	Wisłoka - Gądk	14	N	I	I	I	BARDZO DOBRY	PSD	ZŁY
5	Ropa do Zb. Klimkówka	PLRW200012218219	PL01S1501_1863	Ropa - Ujście Gorlickie	12	T	IV	IV	IV	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		
6	Zbiornik Klimkówka	PLRW20000218239	PL01S1501_1871	Zbiornik Klimkówka - powyżej zapory	0	T	IV	IV	IV	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY
7	Ropa od Zb. Klimkówka do Sitniczanki	PLRW2000142182779	PL01S1501_1868	Ropa - Szymbark	14	T	IV	IV	IV	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		
			PL01S1501_1865	Ropa - Biecz	14	T	IV	IV	IV	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY
8	Sękówka	PLRW200012218269	PL01S1501_3236	Sękówka - ujście Gorlice	12	N	I	I	I	BARDZO DOBRY	DOBRY	DOBRY
9	Libuszanka	PLRW2000122182769	PL01S1501_3237	Libuszanka - ujście Libusza Dolna	12	T	IV	IV	IV	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
10	Olszynka	PLRW2000122182899	PL01S1501_2183	Olszynka - Olpiny	12	N	III	I	I	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
			PL01S1601_1892	Olszynka - Świącany	12	N	III	I	II	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
11	Ropa od Sitniczanki do ujścia	PLRW200014218299	PL01S1601_1891	Ropa - Topoliny	14	T	IV	IV	IV	SŁABY		ZŁY
12	Jasiołka do Panny	PLRW200012218449	PL01S1601_1893	Jasiołka Stasanie	12	T	II	II	I	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		

Stan jednolitych części wód w zlewni Wisłoki roku 2012

Lp	Nazwa jcw,	Kod jcw	Kod ppk	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Typ abiotyczny	Siłnie zmieniona lub sztuczna jcw (T/N)	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN WÓD
13	Jasiołka od Panny do Chlebianki	PLRW2000142184599	PL01S1601_2221	Jasiołka - Szczepańcowa	14	N	I	I	I	BARDZO DOBRY		
			PL01S1601_1894	Jasiołka - Jedlicze			III	I	I	UMIARKOWANY	PSD	ZŁY
14	Jasiołka od Chlebianki do ujścia	PLRW200014218499	PL01S1601_1896	Jasiołka - Jasło	14	N	III	I	I	UMIARKOWANY		ZŁY
15	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego	PLRW200015218719	PL01S1601_1889	Wisłoka - Pilzno	15	T	II	II	II	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
16	Potok Chotowski	PLRW20006218729	PL01S1601_2233	Potok Chotowski - Chotowa	6	T	II	II	II	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
17	Grabinka	PLRW200017218769	PL01S1601_2217	Grabinka - Dębica	17	T	II	II	II	UMIARKOWANY		ZŁY
18	Ostra	PLRW200012218749	PL01S1601_1897	Ostra - Latoszyn	12	N	II	I	II	DOBRY		
19	Wisłoka od Pot. Chotowskiego do Rzeki	PLRW200019218771	PL01S1601_1899	Wisłoka - Kozłów	19	T	II	II	II	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO		
20	Rzeka	PLRW2000122187729	PL01S1601_1898	Rzeka - Kozłów1	12	N	III	I	PSD	UMIARKOWANY		ZŁY
21	Dopływ z Wiktorca	PLRW20006218872	PL01S1601_3302	Dopływ z Wiktorca - Skrzyszów	6	N	IV	I	PSD	SŁABY	DOBRY	ZŁY
22	Brzeźnica od Dopł. z Łączek Kucharskich do ujścia	PLRW200014218899	PL01S1601_1903	Brzeźnica - Brzeźnica	14	T	II	II	PPD	UMIARKOWANY		ZŁY
23	Wisłoka od Rzeki do Potoku Kielkowskiego	PLRW20001921895	PL01S1601_1901	Wisłoka - Przecław	19	T	II	II	II	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY
24	Wisłoka od Pot. Kielkowskiego do ujścia	PLRW20001921899	PL01S1601_1904	Wisłoka - Gawłuszowice	19	T	II	II	II	DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	DOBRY	DOBRY

Źródło danych: Państwowy monitoring środowiska

Objaśnienia: PSD – poniżej stanu dobrego; PPD – poniżej potencjału dobrego

Stan jednolitych części wód w zlewni Wisłoki roku 2012

Tabela nr 4. Ocena stanu jednolitych części wód w zlewni Wisłoki w roku 2012 wraz z uwzględnieniem spełniania wymagań dla obszarów chronionych.

Lp	Nazwa jcw	Kod jcw	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	Ocena spełniania wymagań dla obszarów chronionych						Łączna ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY w obszarach chronionych	STAN CHEMICZNY	STAN JCW
				Obszary chronione będące jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności	Obszary chronione przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym i obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków	Obszary ochrony siedlisk lub gatunków dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	Obszary ochrony gatunków ryb (wody przeznaczone do bytowania ryb)	ŁĄCZNIE	Obszary chronione, będące jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary chronione wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszcz. pochodzącymi ze źródeł komunalnych			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Wisłoka do Rzeszówki	PLRW2000122181334	DOBRY		T	T	T		T	T	DOBRY	DOBRY	DOBRY
2	Krempna	PLRW200012218136	DOBRY		T	T	T		T	T	DOBRY	DOBRY	DOBRY
3	Kłopotnica	PLRW200012218189	BARDZO DOBRY	T	T		T		T	T	BARDZO DOBRY		
4	Wisłoka od Ryja do Dębownicy	PLRW2000142181959	DOBRY		T	T	T		T	T	DOBRY		
5	Wisłoka od Dębownicy do Ropy	PLRW200014218199	DOBRY	T	T	T	T		T	T	DOBRY	PSD	ZŁY
6	Ropa do Zb. Klimkówka	PLRW200012218219	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)		T		T		T	T	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)		
7	Zbiornik Klimkówka	PLRW20000218239	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)						T	T	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)	DOBRY	DOBRY
8	Ropa od Zb. Klimkówka do Sitniczanki	PLRW2000142182779	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)	T	T	T	T		T	T	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)	DOBRY	DOBRY
9	Sękówka	PLRW200012218269	BARDZO DOBRY		T		T		T	T	BARDZO DOBRY	DOBRY	DOBRY
10	Libuszanka	PLRW2000122182769	UMIARKOWANY		N		N		N	N	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
11	Olszynka	PLRW2000122182899	UMIARKOWANY			N	N		N	N	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY

Stan jednolitych części wód w zlewni Wisłoki roku 2012

Lp	Nazwa jcw	Kod jcw	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	Ocena spełniania wymagań dla obszarów chronionych						Łączna ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY w obszarach chronionych	STAN CHEMICZNY	STAN JCW
				Obszary chronione będące jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności	Obszary chronione przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym i obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków			Obszary chronione, będące jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kapieliskowych	Obszary chronione wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszcz. pochodzącymi ze źródeł komunalnych				
					Obszary ochrony siedlisk lub gatunków dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	Obszary ochrony gatunków ryb (wody przeznaczone do bytowania ryb)	ŁĄCZNIE						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
12	Ropa od Sitniczanki do ujścia	PLRW200014218299	SLABY		N	T	N		N	N	SLABY		ZŁY
13	Jasiołka do Panny	PLRW200012218449	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)		T		T		T	T	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)		
14	Jasiołka od Panny do Chlebianki	PLRW2000142184599	UMIARKOWANY	T	N	T	N		N	N	UMIARKOWANY	PSD	ZŁY
15	Jasiołka od Chlebianki do ujścia	PLRW200014218499	UMIARKOWANY		N		N		N	N	UMIARKOWANY		ZŁY
16	Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego	PLRW200015218719	UMIARKOWANY		N		N		T	T	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
17	Potok Chotowski	PLRW20006218729	UMIARKOWANY		N	T	N	N	N	N	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
18	Grabinka	PLRW200017218769	UMIARKOWANY		N	N	N		N	N	UMIARKOWANY		ZŁY
19	Ostra	PLRW200012218749	DOBRY						T	T	DOBRY		
20	Wisłoka od Pot. Chotowskiego do Rzeki	PLRW200019218771	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)	T	T		T		T	T	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)		
21	Rzeka	PLRW2000122187729	UMIARKOWANY					N	N	N	UMIARKOWANY		ZŁY
22	Brzeźnica od Dopł. z Łączek Kucharskich do ujścia	PLRW200014218899	UMIARKOWANY						N	N	UMIARKOWANY		ZŁY
23	Dopływ z Wiktorca	PLRW20006218872	SLABY						N	N	SLABY	DOBRY	ZŁY
24	Wisłoka od Rzeki do Potoku Kielkowskiego	PLRW20001921895	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)		T	T	T	T	T	T	DOBRY (POWYŻEJ DOBREGO)	DOBRY	DOBRY

Stan jednolitych części wód w zlewni Wisłoki roku 2012

Lp	Nazwa jcw	Kod jcw	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	Ocena spełniania wymagań dla obszarów chronionych						Łączna ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY w obszarach chronionych	STAN CHEMICZNY	STAN JCW
				Obszary chronione będące jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności	Obszary chronione przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym i obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków			Obszary chronione, będące jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kapieliskowych	Obszary chronione wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszcz. pochodzącymi ze źródeł komunalnych				
					Obszary ochrony siedlisk lub gatunków dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	Obszary ochrony gatunków ryb (wody przeznaczone do bytowania ryb)	ŁĄCZNIE						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
25	Wisłoka od Potoku Kielkowskiego do ujścia	PLRW20001921899		T	T		T		T	T		DOBRY	DOBRY

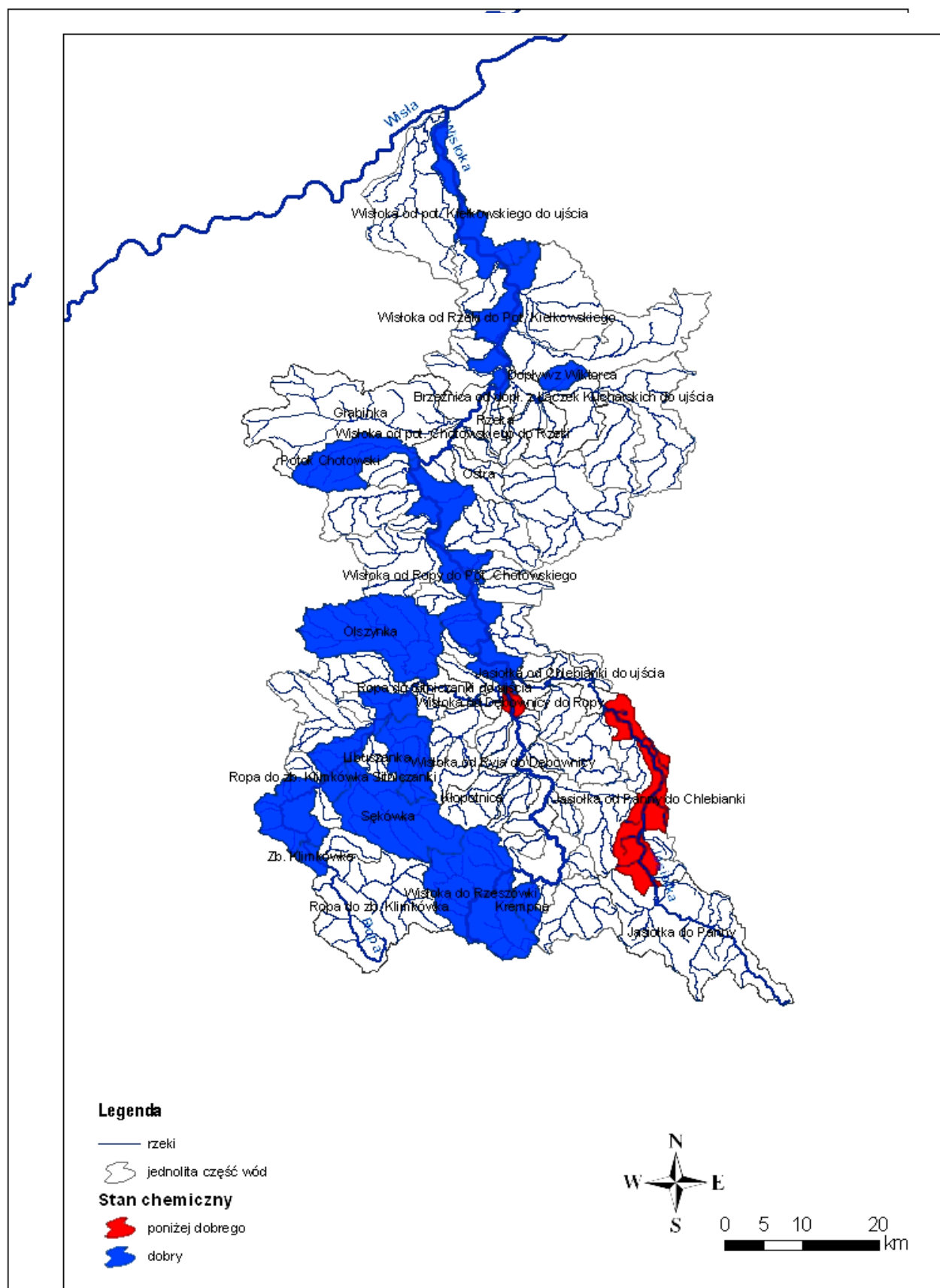
Źródło danych: Państwowy monitoring środowiska

Mapa. Stan /potencjał ekologiczny wód w punktach pomiarowych w zlewni Wisłoki w 2012 roku

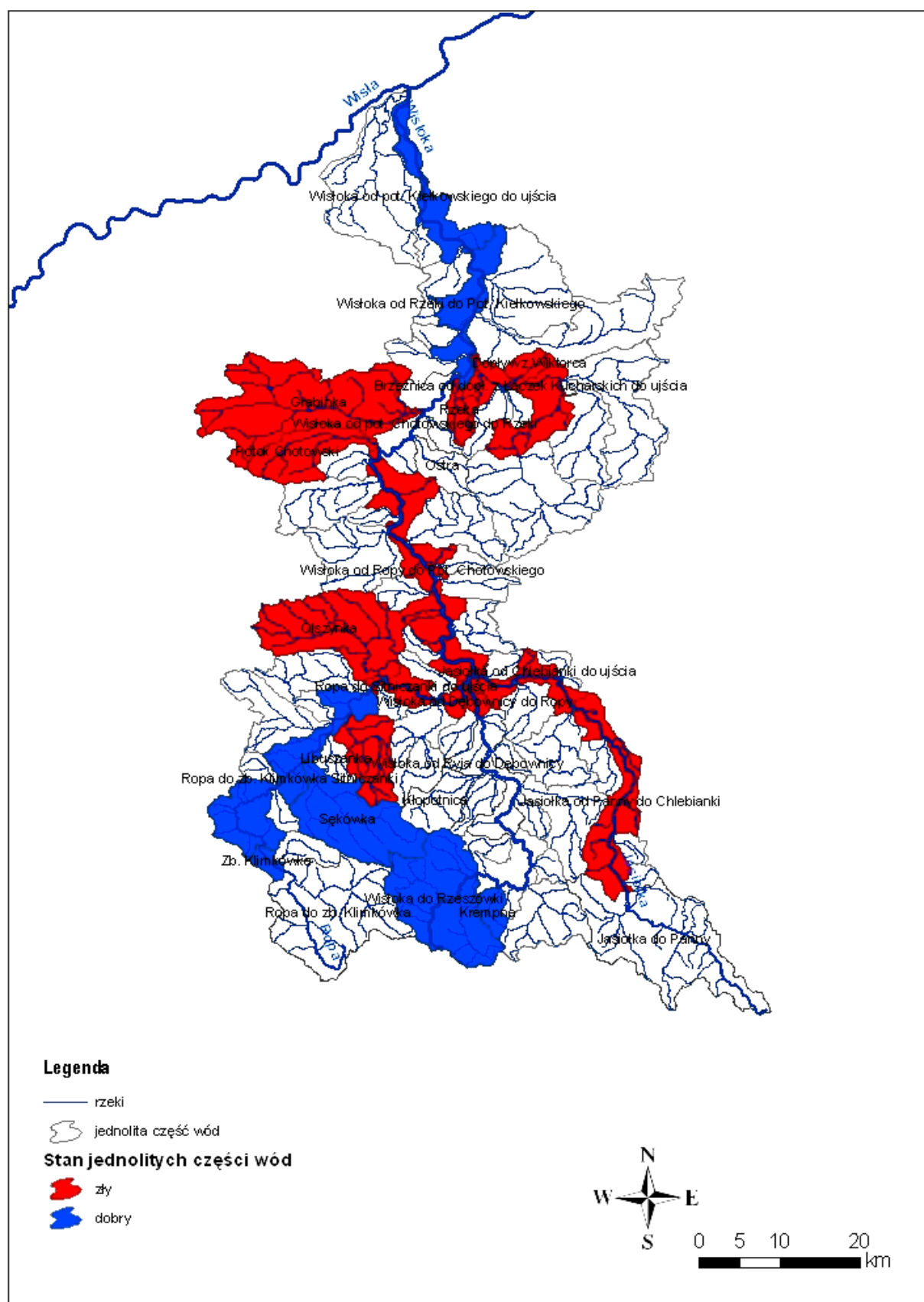
Mapa. Stan chemiczny wód w punktach pomiarowych w zlewni Wisłoki w 2012 roku

Mapa. Stan/potencjał ekologiczny jednolitych części wód w zlewni Wisłoki w 2012 roku

Mapa. Stan chemiczny jednolitych części wód w zlewni Wisłoki w 2012 roku

Mapa. Stan jednolitych części wód w zlewni Wisłoki w 2012 roku

III. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W roku 2012 badania monitoringowe prowadzono w 16 punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na 6 ciekach, w 14 jednolitych częściach wód.

Badania ukierunkowano na:

- pozyskaniu spójnego całościowego obrazu stanu wód na obszarze zlewni,
- ocenę stanu wód zagrożonych oddziaływaniem źródeł punktowych i rozproszonych,
- ocenę spełniania wymagań i osiągnięcia celów środowiskowych w obszarach chronionych.

Wyniki badań posłużyły do sporządzenia klasyfikacji stanu lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego, stanu wód oraz ocenie spełniania wymagań w obszarach chronionych.

Wynik przeprowadzonych ocen przedstawia się następująco:

- wśród 24 klasyfikowanych jednolitych części wód,
 - **56,0 % osiągnęło bardzo dobry i dobry stan lub potencjału ekologiczny,**
 - w 36,0% jednolitych częściach wód stwierdzono stan lub potencjał umiarkowany,
 - w 8,0% (2 jcw) stwierdzono stan/potencjał słaby,
 - **nie stwierdzono wód o złym stanie lub potencjale ekologicznym,**
 - **większość jcw (12 z 14 badanych) osiągnęło dobry stan chemiczny,** tylko w jcw *Jasiołka od Panny do Chlebianki* w punkcie *Jedlicze* oraz *Wisłoka od Dębownicy do Ropy* w punkcie *Gądk* stwierdzono stan zły ze względu na przekroczenia stężeń maksymalnych wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych,
 - **7 jednolitych części wód spośród ocenianych 20 tj. Wisłoka do Rzeszówki, Krempna, Zbiornik Klimkówka, Ropa od Zb. Klimkówka do Sitniczanki, Sękówka, Wisłoka od Rzeki do Potoku Kielkowskiego oraz Wisłoka od Potoku Kielkowskiego do ujścia- osiągnęły dobry stan wód,** pozostałe jcw w zlewni Wisłoki w roku 2012 były w stanie złym,
- woda jednolitych części wód przeznaczonych do zaopatrzenia ludności musi być w większości poddawana wysokosprawnym procesom uzdatniania na ujęciach zlokalizowanych na Wisłoce i Jasiołce, ze względu na stopień jej zanieczyszczenia mikrobiologicznego; wody Kłopotnicy i Ropy mogą być poddawane typowemu uzdatnianiu fizycznemu i chemicznemu.

W roku 2012 nie stwierdzono wód, których stopień zanieczyszczenia uniemożliwia ich pobór do celów zaopatrzenia ludności.

- 7 spośród obszarów ochrony siedlisk i gatunków należących do sieci Natura 2000 nie spełniły określonych wymagań i nie osiągnęły celów środowiskowych,
- 2 spośród 11 jednolitych części wód przeznaczonych do ochrony gatunków ryb nie spełniały wymagań w zakresie ich przydatności do bytowania ryb w warunkach naturalnych,
- w 10 obszarach stwierdzono występowanie eutrofizacji spowodowanej zanieczyszczeniami ze źródeł komunalnych.

W stosunku do wyników badań z poprzednich lat stwierdzono dalszą poprawę stanu wód zlewni Wisłoki, tak w zakresie stanu/potencjału ekologicznego, jak i spełniania dodatkowych wymagań dla obszarów chronionych. Fakt, że poprawa nastąpiła mimo niesprzyjających warunków hydrometeorologicznych wskazuje, że w zlewni Wisłoki jest to trend trwały.

Literatura:

- [1] Ustawa z dnia 18.07.2001 r. Prawo Wodne (Dz. U. Nr 115/2001 poz. 1229 zpz.)
- [2] Ustawa z dnia 20.07.1991 r. O Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. nr 77/91 poz.335 zpz.)
- [3] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. Nr 176/2002, poz. 1455)
- [4] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U.Nr 204/2002 poz.1728)
- [5] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie profilu wody w kąpielisku (Dz. U. Nr 36/2011, poz.191)
- [6] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych .(Dz. U. Nr 258/2011, poz. 1550)
- [7] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych .(Dz. U. Nr 258/2011, poz. 1549)
- [8] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji (Dz. U. Nr 257/2011 poz.1545)
- [9] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie wykazu substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. Nr 257/2011 poz.1528)
- [10]. Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2010-2012, Pr. zb.- Zespół Monitoringu GIOŚ, W-wa, 2009
- [11] Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2010-2012 w województwie podkarpackim, WIOŚ Rzeszów, 2010
- [12] Ministerstwo Środowiska, Raport dla obszaru Dorzecza Wisły z realizacji art.5 i 6 zał. II,III,IV Ramowej Dyrektywy Wodne 2000/60/WE, Warszawa, 2005
- [13] Mapa Podziału Hydrograficznego Polski, IMGW Warszawa, 2005
- [14] Guidance Document No13.Overall Approach to the Classification of Ekological Status and Ekological Potential, Office for Publications of the European Communities, Luxembourg, 2003
- [15] Plan gospodarowania wodami dla dorzecza Wisły, KZGW, Warszawa, 2011
- [16] Projekt Polityki Wodnej Państwa 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016), KZGW, W-wa,

2010

[17] Biuletyn Monitoringu Klimatu Polski, Suplement 2012, IMGW Warszawa, www.imgw.pl

[18] Dyrektywa 2000/60/WE, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 327/1, Bruksela, 2000

[19] Wytyczne metodyczne do przeprowadzenia monitoringu i oceny potencjału zbiorników zaporowych w Polsce, GIOŚ Warszawa, 2010

[20] Przewodnik metodyczny. Zasady poboru i opracowania prób fitobentosu okrzemkowego na potrzeby oceny stanu ekologicznego rzek i jezior w Polsce zgodnej z Ramową Dyrektywą Wodną, GIOŚ Warszawa, 2010

[21] Wykazy jednolitych części wód. KZGW Warszawa, 2009